

Број: 01-925

25.11.2024. године

Одговор на одборничко питање:

Једном приликом сте говорили да Музеју недостаје један број експоната. Који су то експонати, колико их недостаје, у ком периоду су нестајали и ко је крив за њихов нестанак? Можете ли направити процјену њихове вриједности?

Питање поставила одборник Ксенија Миловић

Ревизија коју су радили запослени у ЈУ Музеји и галерије Никшић (током цијеле 2022. године и извјештај предат у јануару 2023) показала је да један дио музејског материјала који је био уписан у књиге недостаје. Увидом у раније рађену ревизију из 2019. године да се закључити да су ти подаци скоро исти, тако да можемо закључити да су музејски предмети нестајали прије овога периода. Данас наше збирке броје 10522, у књиге уписана музејска предмета, а недостаје им око 1300.

Највише страдала збирка је нумизматичка која је у вријеме успостављања заштите, бројала 930 музејских предмета, а сада броји 195. Њено садашње бројно стање посљедица је три провалне крађе које су се дододиле 1988, 2005. и 2007. године. У том броју отуђених предмета се налази и кутија са златним перперима (100 ком), које је краљ Никола израдио приликом проглашавања Црне Горе за краљевину. Свака крађа је пријављена полицији, почниоци никада нијесу пронађени.

Недостаје и берат, царски указ из 1638. године. Спекулисало се да берат можда није оригинал, већ копија, мада би цијена којом је фалсификат био плаћен те 1952. године, приликом откупа од Петра Никовића, за 15.000 динара био огроман.

Према каталогу „Монтексова донација Никшићу“ са изложбе из 1995. године, Монтекс и његов предсједник Станислав Ђано Копривица, одлучили су да ту колекцију поклоне Никшићу, односно Музеју на чување и излагање. Ради се о 75 умјетничких радова од 60 умјетника, од чега су четири скулптуре и 71 слика. Од укупног броја радова, који су пописани у том каталогу, од 75, ми имамо 41 рад, а за преостала 34 рада немамо никаквих података где се налазе.

Наша установа посједује легат умјетника Илије Шобајића. Од 1160 евидентираних радова и личних предмета недостаје 235. Сасвим непрофесионално и не цијенећи институцију легарства и легат, неко је, у једном тренутку, процјенио да се око 100 документата везаних за његов живот преда Архиву, а да цртежи остану у Музеју. Сматрамо да се легат треба спојити и све чувати у Музеју како је и била жеља легатора.

Некада је у Музеју постојала и Природњачка збирка са 364 примјерка. Данас она не постоји, мада се један дио тог материјала налази у кутијама и треба га разврстати, изучити и сврстати под нову одредницу.

Све у свему, током времена је изгубљен један дио материјала, и то је ненадокнадив губитак, иако наша Установа, и поред тога има богате збирке. Ко је крив за њихов нестанак, толико година послије, тешко је утврдити. Чинjenica је да предмети нијесу имали третман који заслужује културна баштина и да је целокупно друштво било прилично незаинтересовано за музејску дјелатност и рад ове значајне установе. Што се процјене вриједности тиче, неоспорно је она велика, али процјену би морали дају стручњаци, и то сваког предмета понаособ.

ДИРЕКТОР

Весна Тодоровић

Весна Тодоровић